

ЗВО «УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Гуманітарний факультет

Кафедра культурології

Кваліфікаційна робота бакалавра

**РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЖІНКИ У ВІЗУАЛЬНІЙ КУЛЬТУРІ ХХ СТОЛІТТЯ
НА ПРИКЛАДІ ОБКЛАДИНОК ЖУРНАЛУ «HARPER'S VAZAAR»**

Студентки ІV курсу
групи ГКУ 18/Б
Музички Анни-Анастасії

Наукова керівниця:
Кущенко Олександра

робота рекомендована до захисту перед ЕК,
протокол № 47 від 10 червня 2022 р.
Завідувачка кафедри культурології,
кандидатка філологічних наук, Рибчинська Зоряна _____

Львів 2022

АНОТАЦІЯ

Дипломна робота: «Репрезентація жінки у візуальній культурі ХХ століття на прикладі обкладинок «Harper`s Bazaar» викладена на 47 сторінках, вона містить 3 розділи, 19 ілюстрацій, 25 джерел в переліку посилань. Предмет роботи – обкладинки американського журналу «Harper`s Bazaar». Метою роботи є дослідження зображення постатей жінок крізь призму соціальної ролі, тенденцій моди стандартів краси та феміністичного руху. У першому розділі представлені основні записи з використаних джерел, які допомогли в розробці методів. Підкреслюю, що їх поділено на дві категорії: історичні статті, книги та методології аналізу візуальних об'єктів. У другому розділі – опис групи обкладинок, зокрема окремих прикладів крізь призму теоретичної концепції. Третій розділ містить власне авторську інтерпретацію десяти груп обкладинок, які попередньо аналізувалися у двох частинах дипломної роботи.

Ключові слова: репрезентація, емансипація, візуальний об'єкт, фемінізм, композиція, ілюстрація, фотографія, контекст.

Diploma is expounded «The representation of a woman in visual culture of the XX century on the example of the covers of Harper's Bazaar» on 47 pages, it contains 3 sections, 19 illustrations, 25 sources in the list of references. The subject of the work is the covers of the American magazine "Harper's Bazaar". The aim of the work is to study the image of women's figures through the prism of social role, fashion trends, standards of beauty and the feminist movement. The first section presents the main records from the used sources, which helped to develop the methods. Underline that they are divided into two categories: historical articles, books and methodologies for the analysis of visual objects. The second section describes a group of covers, including individual examples through the prism of a theoretical concept. The third section contains the author's interpretation of ten groups of covers, which were previously analyzed in two parts of the work.

Keywords: representation, emancipation, visual object, feminism, composition, illustration, photography, context.

Зміст

● ВСТУП.....	5
● РОЗДІЛ I. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	7
● РОЗДІЛ II. ОБРАЗ ЖІНКИ НА ОБКЛАДИНКАХ ЖУРНАЛУ HARPER'S BAZAAR	20
● РОЗДІЛ III. ІНТЕРПРИТАЦІЯ ЖІНОЧИХ ОБРАЗІВ НА ОБКЛАДИНКАХ ЖУРНАЛУ HARPER'S BAZAAR	35
● ВИСНОВОК.....	41
● СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	42
● ДОДАТКИ (Ілюстрації).....	45

ВСТУП

Дана робота є спробою знайти відповідь на питання: як трансформується образ жінки у візуальній культурі у ХХ столітті? Метою роботи є дослідження зображення постатей жінок крізь призму соціальної ролі, тенденцій моди стандартів краси та феміністичних рухів. Матеріальною базою для дослідження стали обкладинки журналу Harper's Bazaar.

Об'єктом дослідження є трансформація жіночого образу у візуальній культурі ХХ століття, предмет дослідження – зміни образу жінки на обкладинках журналу Harper's Bazaar.

Першим етапом дослідження була постановка завдань, завдяки котрим я простежила зміни в образі жінки в історії візуальної культури ХХ століття. Таким чином, були поставлені наступні завдання:

- вивчення історії феміністичного руху та емансипації жінок;
- аналіз матеріальної бази (обкладинок журналу Harper's Bazaar) та інтерпретація зображень;
- опис трансформацій образу жінки з огляду на зміну соціальних ролей.

Зокрема, дослідження фокусується на кількох аспектах трансформації: соціальному статусі, деталям зовнішності, простору, в якому розташовували моделі, посилення руху зображених постатей, стилю одягу, меседжів образів жінок.

Щоб простежити зміни в образі жінки, слід окреслити саму дефініцію поняття. Тож, розуміння цього терміну розкривається в оптиці відображення явищ об'єктивної дійсності і людській уяві. Себто, дане поняття не можна визначати як щось конкретизоване, те, що здатне відповідати певним характеристикам. Згідно цієї думки, процес вибору обкладинок для аналізу відбувався крізь призму особистих пошуків слідів соціального впливу та

тенденцій моди. Я не ставила на меті обрати сторінки, подібні за змістом зображення, позуванням чи однотипними візуальними жестами, а опиралася на спостереження за історією жінок, яку можна було прочитати крізь оптичну техніку, що фіксувала тогочасну реальність і була одним з інструментів фотографа.

У дослідженні обкладинок жіночого журналу використано емпіричний (опис) та теоретичний (аналіз, узагальнення та інтерпретація) методи.

Для розробки методів, я користувалася літературою у двох етапах:

- вивчення історії трьох хвиль феміністичного руху; джерела, які містять інструменти для інтерпретації обкладинок.

Хронологічні межі аналізу обкладинок для дипломної роботи базується виключно на минулому ХХ столітті, кожне із десятиліть має власний перелік характеристик.

Актуальність обраної теми полягає у дослідженні репрезентації образу жінки у візуальній культурі на прикладі популярного американського журналу Harper's Bazaar. Даний внесок у вивченні візуальної культури допомагає у вивченні історії жінок крізь призму творення їхніх образів під впливом соціуму, моди і феміністичних меседжів до суспільства.

РОЗДІЛ I. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Джилліан Роуз у книзі "Візуальні методології: вступ до інтерпретації візуальних матеріалів" пропонує для аналізу зображень інтерпретативний метод, котрий уособлює у собі синтез кількох підходів: семіології, психоаналізу, аналізу дискурсу та аналізу змісту. Результатом роботи над візуальним об'єктом є трактування сенсу побаченого на основі авторського змісту і особистої інтерпретації.

Джилліан Роуз зупиняється на питаннях: Чому важливо враховувати візуальні образи? Чому важливо критично ставитися до цих зображень? Чому важливо розмірковувати над своєю критикою? Вони, насамперед, допомагають аналізувати візуальні об'єкти зі сторони інтерпретатора, роль якого проявляється у читанні твору автора крізь призму власних міркувань над зображенням.

Однак, Дж. Роуз полемізує наявність конкретної істини. Тим самим, вона вказує на важливість обґрунтування тлумачення споживача. Поєднуючи три точки зору: культурне значення, соціальну практику та відносини влади, культурологиня відстоює припущення стосовно окреслення зображень як предмету культури, соціуму та психологічного впливу.

Також додаю, що Джилліан описує три аспекти значення візуального об'єкту: виготовлення зображення, саме зображення та аудиторія. Себто, Роуз допомогла мені вийти за рамки сторінок Harper's Bazaar і глянути на процеси творення контенту, цільового споживача, авторський замисел. І такий підхід допомагає поєднати історичну складову жіночого руху з його візуальним об'єктом, тобто як відображався фемінізм у популярному американському журналі.

Назагал, маю на меті підкреслити, що представлені автором три способи розуміння оптичного об'єкта: технологічний, композиційний і соціальний допомогли зрозуміти, чому процес створення фотографії залежить не лише від

наявності апарату, але й від її так званого перформансу у контексті журналу. У використанні запропонованої Дж. Роуз методології для подальшого дослідження та аналізу обкладинок Harper`s Vazaar буде досліджуватися вплив на аудиторію, зв'язок із нею та процес інтерпретації глядачем.

Книга за редакцією від Роберта С. Нельсона, Річарда Шиффа «Critical terms for Art History» відкрила для мене ще одну важливу постать у дослідженні візуальної культури – Маргарет Олін. Її робота міститься у вищезгаданій книзі, і саме вона розкрила концепцію погляду, котра допомогла у візуальному аналізі обкладинок Harper`s Vazaar. Схема, запропонована Маргарет, пропонує діалогічну модель зустрічі поглядів між провидцем і побаченим. Таким чином, здійснювати візуальний аналіз на основі концепції М. Олін можна крізь розуміння поняття погляду, властивому інтерпретатору.

Насамперед, варто підкреслити те, що погляд стосується того, як аудиторія розглядає представлені об'єкти, кого саме вона бачить. Авторка також міркує над питанням палкого позору, який змішує враження знання та задоволення при спостереженні витвору мистецтва.

Подібний процес можна пояснити словами Маргарет Олін: «вирвати офіційні дискусії про мистецтво з лінгвістичної теорії, зосередитися на тому, що є візуальним у творі мистецтва, і в той же час розглянути більш широке питання соціальної комунікації»¹(авт. пер.). Себто, використання цього терміну дозволяє вилучити формальні обговорення мистецтва з розуміння лінгвістичної теорії для зосередження на понятті візуального у самому творі. На основі цієї концепції ми можемо зосередити увагу на питанні комунікації у соціумі, де лінгвістична теорія відкриває дискурс в застосуванні до мистецтва.

---

¹ Robert S. Nelson and Richard Shiff, *Critical terms for art history* / Robert S. Nelson and Richard Shiff. – Chicago: University of Chicago Press, 1996. – 540 с. 323 с.

У додатку також хочу підкреслити, що поняття «погляд» містить у собі різні значення, а також важливим є визначення "погляду", яке може застосовуватись в аналізі та описі художніх творів. Також слід акцентувати на тому, що автор наголошувала на тому, що аналіз візуального об'єкту передбачає вихід за межі самого полотна.

Маріта Стуркен та Ліза Картрайт «Practices of Looking» (розділ книги «Images, Powers and Politics») розглядають поняття зв'язку між творцем та інтерпретатором, котрий існує завдяки посереднику, роль якого відіграє твір.

Концепція цього розділу роботи пропонує зосередити увагу на кількох рівноцінних учасників візуального об'єкта: автора та аудиторії. Через спостереження зображення крізь призму інтерпретації твору можна створити власні сенси, наявність котрих буде вказувати на приналежність до співавторства над обміркованою інтерпретатором світлиною. Також варто дослідити закономірності естетики і смаку, котрі, у свою чергу, впливають на те, які ідеї привласнюють твору суспільство і творець.

Однією з найважливіших особливостей досліджуваної теорії про взаємозв'язок автора та аудиторії є паралель кодування і декодування. ТанDEM даних понять існує на основі постійного потоку сенсів, що спершу закладаються автором, а потім постійно перебувають у потоці поряд з накладеними завдяки тим людям, що читають зображення.

Розділ «Viewers Make Meaning» вищезгаданої книги Маріти Стуркен та Лізи Картрайт дозволив розглянути сторону аудиторії, котра знаходиться по той бік візуального об'єкта. Якщо аналізувати візуальні об'єкти, зважаючи на реакцію чи взаємодію глядачів (аудиторії), то дослідникам варто поставити і наступні питання: скільки сенсів отримало те чи інше зображення? Як його бачать інші? В моєму аналізі обкладинок американського жіночого журналу, ці питання підводять до дослідження та міркування навколо історії жінок, їхнього образу та соціального статусу.

На початку завершення візуального аналізу матеріалів Harper's Bazaar обрано інший розділ з тієї ж книги, зокрема «Viewers Make Meaning». Позаяк моє дослідження рухалося від розуміння та критики фотографій і далі ґрунтувалося на питанні погляду, логічним закінченням цієї частини буде концепція, котра розглядає роль аудиторії, яка споживає продукт творчості авторів.

Гортаючи сторінки Harper's Bazaar, я бачу себе інтерпретатором, котрий декодує значення та надає нові сенси візуальним картинкам. Звісно, розуміння того, що кожен, хто бере участь у цьому процесі переймає на себе таку роль, змушує замислитися над наступним: скільки сенсів отримав той чи інший об'єкт? Як його бачать інші?

Якщо попередньо я зверталася до постатей фотографів, читала про специфіку їх творчості, то наразі хочу звернути увагу лишень на те, як ми читаємо їхні твори та здійснюємо спроби декодування прихованого змісту.

Лаура Маувей та її книга «Visual Pleasure and Narrative Cinema», зокрема розділ «Visual and other pleasures» був останнім джерелом у візуальному дослідженні моєї роботи. Натомість, я зуміла провести нову таксономію стосовно ідеї суспільно встановленої інтерпретації статевої різниці. Остання, за словами авторки праці, контролює образи, еротичні погляди і видовище. За моїми спостереженнями, ці складові процесу трактування об'єкту візуальної культури є невід'ємними при аналізі закладених та дарованих значень. На етапі читання уривку про «візуальне задоволення» я намагалася провести паралель між американським журналом та несвідомим суспільством патріархату. Позаяк феміністична лінія сюжету вважається рівноцінною поряд із візуальним аналізом, робота письменниці допомогла у вивченні проблеми творення жіночого образу у спектрі чоловічих потреб та зацікавлень.

Тим не менш, у праці Маувей вдалося також підкреслити її зауваження стосовно інтерпретації глядачами візуального твору. Однак, думкою, що

тривожить автора книги *Visual Pleasure and Narrative Cinema* є те, яку роль відіграють жіночі голоса та бажання, а також в якому світлі вони постають для чоловіків-глядачів.

Для дослідження історії журналу *Harper's Bazaar* як дзеркала соціальної ролі та емансипації жінки використані наступні джерела: Девід Гарві «1935-Paris, capital of modernity», Сундарі Аніта та Рут Пірсон «Women and work in the 19th century», Susan M. Cruet «Changing Ideals of Womanhood During the Nineteenth-Century Woman Movement», «Unequal opportunities The case of women and the media» Маргарет Галлахер, Міки Нави «Changing Cultures_ Feminism, Youth and Consumerism-SAGE Publications Ltd (1992)».

Про дослідження історії жінок та емансипації передусім звертаємось до праці Девіда Гарві «1935-Paris, capital of modernity». Оповідь торкається періоду XIX століття, вулиць Парижу, відштовхнувшись від ментальності, яка призвела до революції у 1848 році, і продовжуючи республіканським режимом, Другою імперією Парижу, Паризькою комуною тощо. Автор не просто переповідає історію, але й аналізує витoki економічних обставин.

У своїй праці Девід Гарві здебільшого міркує під кутом марксистської позиції: тут два простори – і фізичний, і соціальний, – виступають лишень наслідками матеріальної бази – економічних виробничих відносин. Автор досліджує питання, що стосується еволюції паризького простору та мінливого економічного порядку. Його дослідження стосується економічних обставин, які впливали на явища, зовсім далекі від економіки, хоча, з іншої сторони, вони пов'язані з тими факторами тонкими нитками причин та їх наслідків, хай і не зовсім безпосередніми.

Важливим для дослідження трансформації образу жінки є висвітлена Девідом Гарві тема соціальної ролі жінки. Він описував жінок із ніг до голови, одягаючи та роздягаючи їх. Говорив про те, як матеріальна забезпеченість кожної впливали на соціальний статус.

Врешті, варто дійти висновку про те, що історія жінок Парижу періоду Романтизму переконує нас у тому, що вони заслуговують на окреме місце в суспільстві, яке базується на освіті, праці та ідеологіях.

Дослідження емансипації жінки в соціумі продовжено у статті Сундарі Аніти та Рута Пірсона «Women and work in the 19th century». У її основі лежить питання стосовно ставлення до жіноцтва, а саме до їхньої праці. На жаль, ця проблема ховалася в тіні не лише роками, а періодами історії, допоки у ХІХ та ХХ століттях не розпочалися страйки та не змінився поділ праці.

Зокрема автори наголошують на тому, що чоловічі виконувані обов'язки вважалися кваліфікованими, а жіночі, навпаки, вкрай низько цінувалися і зовсім не мали належної уваги та пошани. До того ж, робота, що вимагала наявності вищої освіти, або маркувалася як професійна не була досяжною жінкам, позаяк вони не могли навчатися і не мали права здобувати навичок у подібного рангу праці.

Сундарі Аніта та Рут Пірсон підсумовують: справжньої емансипації вдалося досягти завдяки зусиллям та соціальній боротьбі та розвитку. Зокрема, 1888 року Клементіна Блек, котра була делегатом в Раді профспілок жінок, запропонувала перше рішення щодо рівної оплати праці TUC. Цього ж року в Лондоні, на фабриці сірників Байранта та Мей в Іст-Енді відбувся страйк внаслідок жахливих умов праці для жінок.

Загалом подібні спалахи у світі стосувалися доволі глобальних питань, зокрема оплати праці, освіти, домашніх обов'язків. Так, у статті Susan M. Cruet «Changing Ideals of Womanhood During the Nineteenth-Century Woman Movement», що належить напряму досліджень історії фемінізму, простежено зміни в суспільстві впродовж ХІХ-ХХ століть, а разом з цим і місії жінки, вихід із ролі жертви.

Susan M. Cruea зазначає, що у період Романтизму терміну «фемінізм» ще не існувало, однак, згодом, у 1910-х роках піднялося питання виборчого права жінок. Насправді, ще у попередньому столітті розвивався «Жіночий рух», адже на те були вагомі причини: перша – бажання, що вартує прямого цитування: «прагнення жінок підвищити свій статус і корисність для суспільства»² (авт. пер.), а друга – соціальна та економічна дискримінація. Такі події стали каталізатором нових образів жіноцтва: «True Womanhood, Real Womanhood, Public Womanhood, and New Womanhood».

За словами М. Круа, місія жінки поступово видозмінювалася, однак, незмінними залишалися тендітність, краса, вміння бути оберегом затишку та любові. На прикладі Harper's Bazaar можна спостерігати ті зміни, адже фото передають всі деталі, зокрема настроїв зображених постатей, а читачу лише варто спробувати погратися з візуальним об'єктом, аби помітити варіації образів, та відображення у світлинах тогочасної реальності.

У праці «Unequal opportunities The case of women and the media» Маргарет Галлахер піднімає питання місця жінки в соціально-економічній системі, авторка привертає увагу до медіа та їхній зв'язок із постаттю жінки, про зміни відносин з носіями інформації під впливом історичних подій.

Автор книги – ірландська позаштатна дослідниця й письменниця, котра спеціалізується на гендері та медіа. Одна із тем, що входять у перелік найактуальніших у кар'єрі Маргарет – гендерні та медіа-дослідження, що включають показники участі та зображення жінок у ЗМІ.

У чотирьох розділах праці Маргарет Галлахер обмірковує питання зв'язку жінок та медіа, можливих проблем у соціумі, котрі може спричинити поява жіноцтва на фотографіях журналів та екранах телевізорів, а також пропонує релятивізацію проблеми, а саме: Маргарет Галлахер пояснює чому поєднання

---

² M. Susan Cruea, " Changing Ideals of Womanhood During the Nineteenth-Century Woman Movement / M. Susan Cruea., 2005. – 187 с. " (2005). University Writing Program Faculty Publications. 187с. 17 с.

засобів масової інформації та міжособистісного спілкування часто виявляється набагато успішнішим, ніж використання лише засобів масової інформації:

Таке поєднання засобів масової інформації та міжособистісної комунікації часто було значно успішнішим, ніж використання одних засобів масової інформації. У той час як трансляції можуть надати авторитет і охопити широку аудиторію, польові працівники можуть надати детальну резервну послугу, яка потрібна на груповому або індивідуальному рівні, щоб зробити практичну можливість впровадження або використання.³ (авт. пер.).

Цитата наштовхнула мене на роздуми про те, що аналіз минулих випусків журналу підкріплений лише зверненням до носія інформації. Я міркувала над важливістю постаті фотографа для зображення жінок на фотографіях, однак не як посередника, а одного із найважливіших творців образу, з котрим комунікувала аудиторія.

Присвячена проблемам утопічного та наукового фемінізму, соціального порядку, освіти жінок, сексуальним стосункам, споживацтва та його суперечності, молоді як споживача реклами та мистецтва, купівлі і влади книга Міки Нави «Changing Cultures Feminism, Youth and Consumerism-SAGE Publications Ltd (1992)» об'єднує різноманітні теми соціального характеру. Тому для дослідження трансформації жіночого образу на сторінках журналу було виділено окрему проблематику стосовно жінок, про їхній соціальний статус та розвиток «Жіночого руху». Твердження авторки, що стосувалося ідеї емансипації жіноцтва, було підкріплене аргументами необхідності змістити акцент з питання гендеру чи класу на соціальну роль індивіда, позаяк перші вказують на деморалізацію суспільства, а останнє спонукає до міркування про роль, яку відіграє особистість у системі спільноти, незважаючи на клас чи гендерну групу, до якої вона належить.

Роботи американських дослідників (Wayne, Tiffany (2019). «Women's Rights in the United States: A comprehensive encyclopedia of issues, events and people»; Congress of American Women (2015). «The Position of the American

---

³ Gallagher M. Unequal opportunities The case of women and the media / Margaret Gallagher. – Vendôme: Presses Universitaires de France, 1981. – 207 с. 119 с.

Woman Today. Women's Rights in the United States: A Comprehensive Encyclopedia of Issues, Events, and People»; Gillis, Stacy; Howie, Gillian; Munford, Rebecca (2004). «Third Wave Feminism: A Critical Exploration. Palgrave Macmillan») відкрили блок літератури на тему фемінізму та його подій у 20 столітті. Насамперед, вдалося підкреслити факт впливу Другої Світової війни на зміщення ролей, котрі до її початку були чітко розподілені між чоловіком та жінкою. Разом з тим, після 1940 року система поділу праці була значно значно змінилась. Жінки були змушені вийти на роботу на промислові підприємства, оскільки втрата значної частки чоловіків призводила до економічної кризи у багатьох сім'ях.

Перспективи дослідження авторів історичних робіт дозволили вивчити питання феміністичних хвиль поряд із військовими подіями, що пронизали минуле століття і безпосередньо впливали на суспільний порядок. Згідно історичних даних жіночий рух повстанського характеру був проведений у чотири етапи. Оскільки сутність проблеми, яка полягає у безпосередньому впливі подій на репрезентацію жінки у жіночому журналі, буде аналізуватися у практичній частині дипломної роботи, у теоретичній маю на меті підкреслити окремі моменти. Останні називаю важливими з огляду на їх ключову роль у потоці історії США у 20 столітті.

Отже, хвилі фемінізму відбулися: після Другої Світової війни, у 1960-х роках і на початку 1990-х років. Варто підкреслити, що в центрі уваги моєї роботи опинилися саме ці періоди, а також осередок – Сполучені Штати Америки. Таке звуження допоможе у дослідженні зв'язку між жіночим рухом і повідомленнями, котрі доносив популярний журнал, образами, які створювалися на його обкладинках.

На додачу до всього вищезгаданого, кожна із хвиль фемінізму мала власні характерні лише їй риси. Безумовно, головний лейтмотив, що взяв початок наприкінці 19 століття і триває дотепер, був присутнім в усіх періодах у вигляді бунтарського характеру та мети досягти справедливості і рівноправ'я. Однак,

сутність аналізу зводиться до виявлення особливих ознак хвиль, що протікали у минулому столітті.

Поряд з тим, варто підкреслити, що після Другої Світової фемінізм отримав гучний розпал через невідповідне ставлення до жінок, котрі внаслідок втрати чоловіків, вийшли на роботу, втім не отримували належну оплату. У зв'язку з цим аналогічним чином, суспільство більше не могло створювати образ лише тендітних, охайних красунь, позаяк останні вийшли працювати на промислових підприємствах.

Хвилю 1960-х-1980-х років можна назвати проміжною ланкою між попереднім періодом та наступним жіночого руху. Проте, не варто применшувати її важливість, адже саме після екватору століття відбувся вихід жінок на вулиці міста. Є очевидним, що після виходу на роботу, котру в довоєнні часи виконували чоловіки, постало питання реалізації жіночого населення, себто формулювання проблеми здійснювалося крізь призму репрезентації образу на різних локаціях, не лише у приміщеннях будинку.

Наступна і остання хвиля минулого століття торкнулася 1990-х років. Необхідно зауважити, що нез'ясовані питання, які турбували жінок у попередньому періоді, спричинили швидкий розпал наступного потоку. Дослідження показало, що проблема реалізації лише як домогосподарки, поступово перетекла в гучні заяви про сексуальні домагання. Феміністки третьої хвилі звернулися до суспільства із заявами про переіначення засобів масової інформації, куди входили і модні журнали. Вони боролися за переосмислення уявлень про стать, гендерну роль, красу, поняття жіночності як таке, сексуальність. Результати мого дослідження стосовно впливу усіх цих описаних вище фактів маю на меті проілюструвати і аргументувати у практичній частині. Втім, наразі я зуміла виписати акценти історії феміністок, які мали безпосередній вплив на пресу та інші медіа.

Оскільки читання журналу відбувається на культурологічному рівні, я звернула увагу на два джерела: Марі Арнтцен "Код Моді" і Ларс Седсен "Філософія моди". Перш ніж перейти до візуального аналізу обкладинок журналу «Harper's Bazaar», я хочу також звернути увагу на моду ХХ століття, оскільки її тенденції чимало впливали на життя часописів та їх продукування жіночих образів.

Якщо розглянути працю Ларс Седсен «Філософія моди» більш детально, то можна виділити:

І незалежно від того, наскільки реклама моди цінна з погляду мистецтва, вона продовжує бути рекламою. Проте журнали моди складені в такий спосіб, що дуже складно проводити різницю між редакційним матеріалом, художнім змістом і рекламою. Кількість останньої стрімко зростає і займає в журналі обсяг приблизно втричі більший, ніж відводиться на редакційний матеріал (наприклад, у звичайному номері «Vogue»), але водночас видання становлять таким чином, що досить складно розібратися в тому, що це дійсно реклама ⁴ (авт. пер.).

Саме у частині «мода і мистецтво» я натрапила на цікаві думки стосовно посередництва моди до культурного та економічного капіталів. Тим не менш, її реклама, незважаючи на свій мистецький характер все одно здійснює властивий для неї вплив на аудиторію американських журналів. Звісно, наразі я посилаюсь саме на Сполучені Штати Америки, тож визначальною у моїй роботі є тільки їхня преса. Варто ж додати, що у ХХ столітті саме Америка диктувала моду, яка читалася у часописах, зокрема і у Harper's Bazaar. У наступній частині дипломної маю на меті проаналізувати обкладинки тож, безумовно, буду проводити дослідження крізь оптику моди, яка впливала на контекст журналу, а також шукатиму рекламний лейтмотив, котрий, за правилом, присутній ще на зовнішніх сторінках преси.

Норвезька журналістка Марі Арнтцен, котрій належить праця "Код Моді", розкрила перед аудиторією, зокрема мною, ідею самопізнання, спілкування та навіть влади через призму моди. Втім, переді мною постало питання: чи є та призма позитивного характеру? Адже, ключовий момент, котрий Марі Арнтцен

---

⁴ Ларса Седсена. Філософія моди. Прогресс-Традиція, 2007.23ст.

відкрила для читацької аудиторії був далеким від насолодження естетикою поняття.

В контексті дослідження норвезької журналістки термін мода вживається у різних полях зору, себто, вона не конкретизує, а тлумачить власне його бачення. В кінцевому результаті прочитання книги я отримала цілу низку ідей розуміння індустрії моди. Насамперед, хочу представити декотрі із них:

Зовнішній вигляд людини – це, безумовно, спосіб візуальної комунікації.

Також варто враховувати інформативну роль, яку у собі несе мода. Вона розповідає аудиторії те, чому можна або й не варто слідувати.

В індустрії моди нараховується 3 аспекти: психологічний, естетичний і політичний. Лише їхня назва дозволяє нам зрозуміти масштабність впливу на культуру споживання.

Тим не менш, особливо вартісною інформацією я виділила термін *fast fashion*, вжитий у контексті минулого століття. Перш за все, підкреслю, що з часом демократизація моди спричинила скорочення термінів актуальності речей, адже конкуренція з мас-маркетом породила проблему швидкого обезцінення елементів одягу, аксесуарів та іншого. Іншими словами, століття, котре я взяла для аналізу, зазнало кращого життя, аніж сучасність, оскільки тоді стабільність та довго тривалість трендів дозволяють зберегти цінність брендових речей.

Отримана інформація із праці Марі Арнтцен допомогла мені зрозуміти наскільки важливою є роль модної індустрії у житті як культурному, так і економічному. Також надалі я зможу працювати з журналом *Harper`s Vazaar*, базуючись на тому, яку мету для себе сформулювали редактори під час візуальної комунікації із читачами у ХХ столітті.

Опрацьована література допомогла мені у формуванні цілісної картини історичних подій в історії соціуму, моди і феміністичних хвиль. Також, вагома

частина джерел, які містять методи процесу інтерпретації дозволяють надалі перейти до аналітичної частини роботи, а також представити власне тлумачення змісту кожного прикладу.

РОЗДІЛ II. ОБРАЗ ЖІНКИ НА ОБКЛАДИНКАХ ЖУРНАЛУ HARPER'S BAZAAR

У центрі мого наукового дослідження стоїть американський журнал «Harper's Bazaar», тож усі зміни в соціальному чи культурному житті, а також світі модних трендів і тенденції відслідковувалися на прикладі обкладинок часопису. Відповідно до завдання, відбувався пошук прикладів зображень, а також створювався архів у додатку Пінтерест, де зібрано обкладинки. За допомогою наукової керівниці Олександри Кущенко, була створена платформа у додатку Пінтерест, де ми розмістили всі знайдені обкладинки із сайтів: American Fashion Magazines, Exhibitions Fitnyc, Harpers Bazaar, Flickr, Magnifonline, Ebay, FMD, Highvalleybooks, Etsy. Найбільш важливим у роботі із зображеннями було сортування їх по періодам, яке дозволило мені охарактеризувати як окремо кожен приклад, так і весь етап десятиліття: 1900-ті – 56 зображень, 1910-ті роки – 69 зображень, 1920-ті роки – 91 зображення, 1930-ті – 114 зображень, 1940-ві – 61 зображення, 1950-ті – 116 зображень, 1960-ті – 81 зображення, 1970-ті роки – 55 зображень, 1980-ті – 48 зображень, 1990-ті – 26 зображень.

Для зрозумілого викладу думок я поділила аналіз на окремі підпункти, де кожен із них відповідає за окреме десятиріччя. В подальшому, кожен із виділених періодів був проаналізованим за наступними характеристиками:

- Визначення виду зображення: ілюстрація чи фото
- Спільні ознаки
- Композиція
- Колір
- Роль тексту

Зрештою, після проведення власного дослідження на прикладі сітки обкладинок кожного десятиліття було виділено один або кілька прикладів, що дозволили проілюструвати особисті спостереження та доповнити вище висвітлені пункти роздумами про зв'язок модного журналу із мистецтвом та історичними подіями ХХ століття.

Однією із основних рис, притаманним обкладинкам 1900-х років, є використання ілюстрацій. Також, слід зосередити погляд на наявності темних кольорів, яке було зумовлено технологією друку на той час. Однак, використання червоного кольору дозволило редакторам журналу додати певного контрасту. Останньою характеристикою, котру ми виділяємо спільною, є композиція, якій притаманна статика.

Обкладинки 1900-х років вирізняються використанням різноманітних жанрів образотворчого мистецтва: пейзажі, портрети жінок у повний зріст, поясні портрети, погрудні портрети. Зокрема, на ілюстрації випуску (лютий, 1907, автор Аліса Мейнел) (іл. 1.) спостерігаємо портретний малюнок дівчи, котру оточують дві риби. Варто додати, що рух волосся, відтворений штрихами та художніми прийомами вказує на динаміку зображення. Також самі рибки відтворюють ілюзію плаву завдяки напрямку хвоста і його хвилеподібного згину, а їх забарвлення слугує акцентом всієї композиції.

Розглядаючи обкладинки початку минулого століття мою увагу привернуло зображення жінки (квітень, 1908, автор Патрік Нельсон) (іл. 2.) в оточенні весняних квітів, яка жестом простягнутої руки наче бажає зірвати одну з деталей композиції. Згідно допису на візуальному об'єкті, авторство належить Патріку Нельсону. Вибір цієї ілюстрації був зумовлений перш за все естетикою. На додачу до попередньої причини варто сказати про динаміку зображення і не яскраві кольори, що допомагають підкреслити висновки з моїх спостережень за періодом 1900-х років.

На загал, також слід додати, що обкладинки 1900-х років сповнені динамічних рухів, тож цю характеристику я виділила спільною для всіх візуальних матеріалів Harper's Bazaar початку XX століття.

У вступі до аналітичної частини дипломної роботи одним із пунктів аналізу було висвітлене питання ролі тексту на титульній сторінці Harper's Bazaar. Під час аналізу цього критерію моєї праці вдалося зрозуміти, що практично його відсутність допомагає картинці впливати на читацьку аудиторію журналу крізь призму візуальних елементів, сукупність котрих відповідає сезону чи основному меседжу журналу.

«Пазл» обкладинок 1910-х років виглядає зовсім інакше у порівнянні з минулим десятиліттям. Візуально обкладинки мають подібний характер, що вирізняє їх з-поміж прикладів інших десятиліть. Згодом помітила ще одну спільність обкладинок – усі вони містять елементи танцю та польотів, що вказує на динамічність зображення.

У зв'язку із послідовністю викладу інформації у моїй праці, звертаю увагу наступні критерії: це тип візуального об'єкту, колір та роль тексту.

Отож, звернімо увагу на вересневий випуск 1917 року, автора Ерте (іл. 3), де відбувається сцена танцю тендітної дівчи. Яскраві кольори, динамічні рухи, ілюстрована картинка – ті ознаки, що уподібнюють обкладинку з іншими періоду 1910-х років. Однак, саме цей візуальний твір вирізняється з-поміж усіх інших притаманним йому «звуковим ефектом» – головна героїня наче викрикує у польоті.

Згідно подальшого аналізу періоду 1910-х я підкреслила момент зображення дитини на титульних сторінках. Причина такого жесту є невідомою, втім, на початку десятиліття до цього зверталися неодноразово.

Зокрема, варто звернути увагу на візирець січня 1910-го року, присвячений темі Різдва, він носить назву “Christmas Extremely Rare Puppets; Tambourine

Dancing”. Бачимо не просто зображення малюка, адже такий висновок нам не дозволяє зрозуміти візуальних вплив об'єкта, основна цінність роботи полягає у тематиці обкладинки, яка несе в собі святковий настрій крізь поєднання відтінків червоного і багряного, додаткових аксесуарів у вигляді новорічної ялинки і костюма, в який одягнули маленьку модель. Проілюструвати мої спостереження також може приклад серпневого випуску цього ж року. Відповідно до властивих жестів Harper's Bazaar – ілюстрація “Woman & Child at Beach”, створена Ерте, також демонструє зв'язок між сезоном та візуальними прийомами. Іншими словами, зображення матері та дитини на піщаному пляжі поблизу води робить цей випуск по-справжньому тематичним. Колористика, динаміка рухів, одяг моделей не лише відповідає порі року, а також слугує привабливою рекламою для читацької аудиторії завдяки фінальній композиції, створеній поєднанням усіх вищезгаданих елементів.

Останнім критерієм, який я розглядаю під час аналізу обкладинок 1910 років, є текст, себто його роль на кожній обкладинці. Подібно до попереднього десятиліття, його мінімальна присутність дозволяє зосередити уваги лише на візуальному об'єкті, самій ілюстрації. Звісно, я не можу стверджувати лише про візуальний меседж до аудиторії, однак до середини століття одні лиш назви та примітки внизу сторінки є властивими для обкладинок журналу.

Наступний крок дослідження сягнув 1920-х років, ілюстрації яких театралізовані, сповнені яскравих барв та кольорових акцентів. Втім, варто зауважити, що під час цього десятиліття Harper's Bazaar випускав журнали, де на титульних сторінках були зображені лише жінки. Головні героїні композицій змінювали вбрання, жести, однак не розташовувалися поруч з іншими персонажами.

Зважаючи на рису театральності, яка виступила лейтмотивом на титульних сторінках, я провела паралель із популярністю балету у Франції, тож відгук театру є чимало помітним для читацької аудиторії американського журналу.

Продовжуючи аналіз обкладинок Harper's Bazaar слід підкреслити поєднання статичних та динамічних зображень, а також контрастність кольорів допомагає нам у візуальній грі із зображеними персонами.

Згідно детального аналізу зразків 1920-х років я дійшла висновку про присутність стилю ар-деко, яка спостерігається вже наприкінці десятиліття. Здійснивши ще одне дослідження у сторону історії мистецтва, була спантеличена рівнем впливу останньої на життя американської преси. Такого висновку вдалося дійти після аналізу зв'язку між соціальними подіями і реакцією журналу на них.

Аби проілюструвати власні спостереження, пропоную наступний приклад (іл. 4) – обкладинка Harper's Bazaar, серпень 1928, автор ілюстрації: Ерте. На сторінці ми бачимо портрет жінки у стилістиці ар-деко. Доцільно звернути увагу на основні характеристики ар-деко – «декоративного мистецтва» – наявність геометричних фігур і тяжіння до розкоші. Таким чином, цей жест 1920-х, а також 1930-х і 1940-х років дозволив людям відволіктися від страшної реальності війни, заглянути у світ етнічних візерунків, створених згідно чітким закономірностям. Безумовно, ідея впливу ар-деко на зовнішній вигляд Harper's Bazaar заслуговує на окрему увагу завдяки постійному попиту на журнал, незважаючи на наслідки воєнного впливу на ментальний стан жінок після їхньої безпосередньої участі та пережитого досвіду.

Ілюстрація, яку я навела до прикладу містить відповідні характеристики та створює настрій розкоші, котрий відразу починає гру з людською уявою: елементи моря, сонячного проміння та блідувате обличчя жіночої постаті, котра, імовірно, належить до високого класу.

Композиція поєднує геометричні фігури з пейзажем, колористика більш контрастна і дозволяє читачу відчути напружений настрій портрету дами на фоні гірського та морського краєвидів. До коментарів цієї ілюстрації слід додати власне бачення візуального об'єкта: обкладинка сприймається як певний посил

стосовно зовсім різних елементів: гори і моря. Згідно мого уявлення, цей жест символізує початок змін у соціальній структурі, продовження якого людство буде спостерігати наступними десятиліттями.

Наостанок аналізу періоду 1920-х років залишається роль тексту на обкладинках Harper's Bazaar. У порівнянні з попередніми періодами, цей етап відрізняється як і за композиційними елементами, так і текстовими. Ясна річ, що при їх перегляді ми не можемо одразу вказати на зміни письмових приміток, але згодом бачимо, що відбулися перетворення не в кількості, а в візуальному вигляді. Звертаючи увагу на вигляд тексту, бачимо, що розмір шрифту і його формат заповнюють все більше простору.

У період 1930-х років спостерігаємо яскраво виражені риси ар-деко та сюрреалізму. Останній особливо помітним стає з 1938 року: поряд із впливом мистецтва розкоші, можна відзначити появу підсвідомих образів на обкладинках американського часопису. Такий синтез напрямків протягом двох десятиліть був зумовлений зміною ментального переживання війни: втеча від неї і заперечення реальності, котра була переповненою іншими просторами, що створювалися на основі страху і зміни структури суспільства.

Для кращого розуміння викладеної думки слід звернути увагу на січневий зразок 1931 року, автором ілюстрації є художник Ерте (іл. 5): поряд з рисами «декоративного мистецтва» тут я ще підкреслю наявність контрасту між кольорами. Однак, на обкладинці 1938 (січень) року, автором ілюстрації є Кассандр (іл. 6), зверну увагу на сюрреалістичні характеристики, які створюють ілюзію жіночого образу.

Відповідно до критеріїв аналізу зауважу, що як обидва наведені приклади, так і цілісна картина всіх обкладинок складається з ілюстрацій, де композицію формують не лише портретні зображення. При спостереженні низки сторінок ми бачимо поодинокі обличчя, втім можна помітити і їх деталі на різноманітних фонах. На мій погляд, в цьому і проявляється сюрреалізм.

Водночас із поєднанням двох напрямів мистецтва колористика обкладинок стає все більше контрастною у порівнянні з минулими десятиліттями – яскраві ілюстрації та наявність кількох кольорових акцентів допомагають тандему мистецьких течій створювати цікаві ілюстрації, де звернення до підсвідомості людини на фоні елементів розкоші і геометричних фігур впливає на читачів журналу як щось нове та незнайоме для їхньої уяви про модний часопис.

Також, підкреслю, що подібно до 1920-х, цей етап життя Harper's Bazaar теж продовжує використовувати текстові примітки як елементи композиції, адже вони надалі несуть мінімальну кількість інформації.

Наостанок, слід додати, що на відміну від попередніх десятиліть, 1930-ті роки виділяються відмінними між собою ілюстраціями: поєднання в одному періоді динамічних та статичних візуальних об'єктів, двох мистецьких напрямів, різних композиційних деталей передають стан внутрішньої тривоги та дисбалансу внаслідок періоду війни. Єдине, що я назву спільним для всіх зразків – наявність чорного кольору, який переважає на більшості із сторінок.

Період 1940-х років яскраво демонструє націоналістичну піднесеність – такого висновку я дійшла під час спостереження саме за колористикою обкладинок. Позаяк це дослідження сягнуло дискусії про етап Другої Світової війни, то варто продовжити розповідь про аналіз ілюстрацій та появу фотографій на даному етапі. Звертаючи увагу на поєднання двох типів зображень: фото та рисунка, підкреслю наявність акценту на одному кольорі у кожному зразку, динамічність зображень.

Композиція містить не лише жінок, втім їхня роль залишається ключовою на зображенні. Тандем останніх з людьми, тваринами чи елементами одягу й аксесуарів говорить про початок «виходу» жінок на «сцену». Війна стала причиною не лише їх зміни соціальної ролі, але й композиції зображення на обкладинці.

Приклад 1943 року, березневий випуск (авторка Луїза Даль-Вольф) (іл. 7) ілюструє висунуті припущення, адже у ньому присутній настрій націоналістичної піднесеності та усі вище описані ознаки, які є характерними більшості титульних сторінок періоду 1940-х років: колористика зображень стає все спокійнішою та містить лише один-два акценти, на зміну ілюстраціям приходять фотографія. За власними зусиллями демонстрації критеріїв роботи над спільними і відмінними ознаками обкладинок, наразі проілюструю спостереження за низкою прикладів за зразком сторінки 1943 року. І перше, що ми бачимо перед собою – це формат фотографії, котрий починає з'являтися на палітурці Harper's Bazaar. Оскільки початок 1940-х років знаменується сумними історичними подіями, а точніше війною, колористика зображень стає все спокійнішою та містить лише один-два акценти.

На прикладі 1943 року, де ми спостерігаємо жінку у донорському центрі, створюється відповідне враження, яке впливає на аудиторію крізь призму національної приналежності. Позаяк я аналізую видання американського журналу локально, то розмова про національну приналежність та піднесення її ж ідентичності сповна доречна. На яку б обкладинку ми не глянули, усюди будуть відгукуватися червоно-біло-сині відтінки у різних поєднаннях. Втім, навіть така гра колорів і переміщення жінки у різні простори говорить про те, яким важливим було включення усіх людей в участь військових дій.

У цей період текст також задіяний для виконання однієї ролі – уваги до національної ідентичності, її усвідомлення та піднесення. Цього висновку я дійшла після спостереження за обкладинками, де будь-які надписи звертаються до аудиторії у світлі тогочасних подій, зокрема по допомогу армії.

Наступний етап – 1950-ті роки я роздивлялася крізь призму меланхолійного настрою, адже не яскраві барви та використання білого тла, особливо наприкінці десятиліття вказують на стриманість, тривогу.

Тим часом як фото починає все більше заповняти простір обкладинок Harper's Bazaar, текст відходить від ілюстрованої функції – все менше описує зображену композицію. Втім, як і у попередні десятиліття, ми спостерігаємо динамічні світлини та подекуди ілюстрації, де зустрічаються елементи сюрреалізму.

Для кращого розуміння думки слід звернути увагу на зразки серпня 1956 року (автор Річард Аведон) (іл.8) та вересня 1950 року (авторка Луїза Даль-Вольф) (іл. 9). На сторінках ми бачимо композицію, де головною героїнею виступає жінка крупним планом, образ якої доповнюють аксесуари: капелюшок та хустина. Останні допомагають аудиторії прочитати тодішню моду та тренди, зокрема й наявність сигарети на обкладинці 1956 року говорить нам про зв'язок реклами та преси. На мій погляд, більш сміливі жести та подібні акценти пов'язані саме з першою хвилею фемінізму. Однак, слід підкреслити, що цього висновку я доходжу згідно власної інтерпретації, адже споглядаючи світлини та ілюстрації створюю особисту картину, яка приводить до певних тлумачень.

До демонстрації вище наведених прикладів окрім аналізу композиції та її впливу, слід додати колористику та роль тексту, котрі допоможуть цілісно описати репрезентацію жіночого образу на обкладинках журналу. Все далі від яскравих фонів та ближче до одного відтінку акцентів титульні сторінки Harper's Bazaar стають на крок ближчими до зосередженні лише на моделі, вигляд якої містить відповідний посил від представниць фемінізму першої хвилі до читацької аудиторії.

Замість примітки-опису, яка траплялася попередніми десятиліттями на обкладинках журналу, від 1950-х текст починає виконувати роль одного із заголовків, котрі приваблюють увагу до контексту самого випуску часопису.

Звертаючись до обкладинок журналу Harper's Bazaar 1960-х років, ми бачимо, що для цієї низки сторінок є характерними такі риси: статичні зображення, біле тло, відсутність сцени, пастельні тони. Саме цьому відрізьку

часу ми бачимо постать жінки у простому та, водночас, сміливому образі. Не викликає жодних сумнівів, що 60-ті роки принесли другу хвилю фемінізму, яка не могла оминати преси. Її прояв помітний у ще більш відкритій одежі, яскравому мейкапі та, найголовніше, розмові про сексуальне життя. Це вважається справжнім поворотом в історії феміністок. Також слід звернути увагу на присутність чоловіків, зокрема обкладинка 1968 року (лютий, автор Луї Форер) (іл. 10); елементи розкішного способу життя у поєднанні з екзотичними птахами: зразки грудень 1964 року (автор Мелвін Сокольський) (іл. 11) і травень 1968-го (автор Ніл Барр) (іл. 12).

Недарма в якості взірців я навела ці три приклади, адже вони яскраво демонструють мої роздуми на призмі другої хвилі фемінізму. Зображені жінки на трьох фотографіях містять ментальний меседж, котрий різниться своїм посилом, однак уподібнюється характером. Наприклад, лютневий взірець 1968 року звертається до читачів крізь призму стосунків та, насамперед, їх ролі для жінки. Її положення поруч, втім водночас позаду чоловіка говорить нам про відносну рівність між ними і кокетливу вразливість героїні. На мій погляд, в цьому й полягає меседж обкладинок 1960-х, коли суспільство почало турбуватися про сексуальні теми.

З іншого боку, інші два приклади хоч і уподібнюються характером до зразка 1968 року, однак їхні меседжі дещо різняться від нього. Світлина, де зображена Селія Гаммонд (1964 рік), не просто містить аценти червоного відтінку, адже такий жест колористики застосований через мотив представлення жіночої краси у світлі зимових розваг і свят. Інша обкладинка - 1968 року - містить елементи квітучої одежі, що теж у свою чергу, подібно фотографії Селії Гаммонд, звертається до тендітності і краси.

На закінчення аналізу періоду 1960-х слід згадати роль тексту на обкладинках *Harper's Bazaar*. З моїх спостережень, від цього етапу починається все більший опис того, що чекає читача на внутрішніх сторінках журналу. Усі теми, які починають турбувати суспільство десятиліття і містяться у часописі,

також висвітлюються на обкладинках, зокрема розмови про стосунки та їх сексуальний аспект, флірт, модні тенденції і важливості краси для кожної жінки.

Отже, аналіз десятиліття, котре ознаменувалося як породження нової хвилі жіночого руху, здійснився крізь оптику нових сміливих жестів, відкритих частин жіночого тіла, крупних планів та розмов про сексуальні відносини.

Для обкладинок Harper's Bazaar останніх трьох десятиліть ХХ століття характерно використання фотографій у жанрі портрету (у повний зріст, погрудного або крупного плану). Безумовно, назвати їх абсолютно подібними аж ніяк не можна, втім, у моїй інтерпретації усі вони постають в одному світлі.

Врешті, звернення до 70-х років минулого століття допомогло внести у дослідження наступні важливі моменти із життя американського часопису: перевага статичних зображень та крупного плану, формування образу картинками, а не словами, поєднання яскравих сторінок із менш акцентованими барвами і особлива увага рожевому відтінку.

Звернувши увагу на зразки січневий 1974 року (автор Ніл Барр) (іл. 13), вересневий 1979-го (автор Франческо Скавулло) (іл. 14) і березневий 1976-го року (автор Ріко Пульман) (іл. 15), пропоную зупинитися спершу на тексті, котрий тоді, а також і в наступних двох десятиліттях, переповідав зміст самого журналу. Мою увагу привернули поради стосовно вигляду жінки, винесені на обкладинки як заголовки. Згідно власних переконань, це може свідчити про зародження «нового протистояння» феміністкам: суспільні рамки стосовно зовнішнього вигляду тіла.

До того ж слід додати деякі коментарі стосовно бачення самих сторінок у світлі соціальних проблем: у періоді 1970-х відбулася переміна у свідомості суспільства. Почався міжланковий період в історії фемінізму, котрий тривав два десятиліття. Тим самим, роздивляючись портрети, доходимо висновку про те, як фото передають голос сильної жіночої, втім водночас тендітної постаті.

Мою увагу привернули поради стосовно вигляду жінки, винесені на обкладинки як заголовки. Згідно власних переконань, це може свідчити про зародження «нового протистояння» феміністкам: суспільні рамки стосовно зовнішнього вигляду тіла.

Якщо ми звернемо увагу на роль тексту на обкладинках, то зрозуміємо, що останніми трьома десятиліттями минулого століття був доданий для короткого змісту журналу.

Врешті, аналіз обкладинок американського журналу Harper's Bazaar в очікуванні успішного завершення. Зважаючи на попередні мої спостереження та зауваги, наступні 1980-ті та 1990-ті роки варті великої уваги, адже на прикладі них ми можемо прочитати образ жінки крізь призму соціальної ролі, історичних подій, тенденцій моди, ба навіть поняття «рекламного обличчя».

Продовжуючи власну схему аналізу, зверну увагу саме на період 80-х минулого століття: між ланкового періоду фемінізму.

Роздивляючись мережу сторінок 1980-х років, звернула увагу на статичні зображення у крупному плані, які різняться лише зміною поєднання яскравих кольорів. Однак, основними спільними рисами я визначила для себе білосніжні очі та усмішки, що вказує на популярність ретуші світлин за допомогою цифрових редакторів.

Прикладами цього періоду слугують зразки грудневий (іл. 16) та березневий (іл. 17) , (іл. 18) (автори Франческо Скавулло, Марко Главіано і Урсула Андерсс). Невтішним моментом, який вдалося помітити серед обкладинок 80-х, виявилася тенденція ідеалізувати жіноче тіло, що вкотре потрапила на сторінки Harper's Bazaar як лейтмотивна тема розмови про жінку. Також за трьома зразками спостерігаємо, як і в попередньому етапі, контрастність яскравих кольорів, де основні акценти зосереджені на обличчі.

Останній етап мого дослідження сягає 1990-х років, кінця минулого століття. Незважаючи на плавні переми у житті американського часопису, перехід від 80-х до 90-х здається найбільш виразним для читацької аудиторії журналу.

На противагу минулому періоду, цей проміжок, що сягає десять років, характеризується наявністю неясних відтінків, здебільшого білих. Також під час аналізу вдалося помітити зміну характеру фото: поєднання динамічних і статичних, портретних та в повний зріст світлин робить мережу обкладинок більше цікавою для розгляду та прочитання.

Оскільки перспективи моєї роботи полягають у вивченні саме жіночого образу, слід звернути увагу на фотографії самих жінок: у більшості із них спостерігається довге волосся, а також ми бачимо щонайсмільвіші вбрання героїнь, зокрема відкриті купальні костюми та білизна.

Перш ніж аналізувати сміливі жести жінок, варто зосередитися на моменті початку та розквіту третьої хвилі фемінізму. Безсумнівно, дослідження обкладинок журналу не може оминати цей важливий момент в історії суспільства. Цікаво, що в такий епохальний для жіночої частини соціуму період на титульній сторінці журналу у листопадовому випуску 1997 року з'явилася принцеса Діана (іл. 19). Автор фото: Патрик Демаршельє. Появу знаменитості я ніяк не могла б оминати у своїй роботі, хоча не лише вона як відома персона слугувала обличчям американського часопису.

Демонстрація моєї думки стосовно розквіту третьої хвилі фемінізму та обкладинки зі зображенням принцеси Діани є суттєвою для цієї праці, адже представниця знаті підтримувала жіночий рух. Беремо сміливість стверджувати, що принцеса була однією із тих, хто взяв на себе роль головної героїні випуску, окрім того увійшла в образ з відкритим декольте, зв'язок зі сміливими жестами, опозиційним характером візуальних об'єктів і фотографією Діани є не просто випадком, а акцентом десятиліття. Більше того, обкладинка, на котрій

зображено жінку майже відсутній текст, що вказує на мотив зосередження на її постаті.

Попередньо я згадувала про сміливі жести, що проявилися саме у позах моделей, котрих фотографували для випусків у 1990-х роках. Поряд з таким зверненням до читацької аудиторії вдалося помітити не дуже втішний момент: пропаганду нездорового хирлявого жіночого тіла. Звісно, основні заклики представниць третьої хвилі фемінізму висвітлювалися на титульних сторінках журналу, однак, поряд із сміливими заявами кожен може прочитати заголовки дієт та інших подразників, які в майбутньому спричинили масове захворювання анорексією.

Отже, кожна згадана обкладинка є описаною на основі відповідних критеріїв. Вони допомагають представити не лише десятиліття як зразки, а цілі тенденції або тренди, котрі спостерігалися у минулому столітті. Детальний розбір кожної обкладинки дозволяє мені перейти до інтерпретації, що базується на призмі історії жінок насамперед і жестів фотографів або ж ілюстраторів.

РОЗДІЛ ІІІ. ІНТЕРПРИТАЦІЯ ЖІНОЧИХ ОБРАЗІВ НА ОБКЛАДИНКАХ ЖУРНАЛУ HARPER'S BAZAAR

Спираючись на дослідження постатей жінок на обкладинках журналу Harper's Bazaar крізь призму соціальної ролі, тенденцій моди, стандартів краси, а також відповідно до завдання описати ці зміни крізь призму історії феміністичного руху, в цьому розділі подано авторську інтерпретацію, що є пропозицією опису трансформації образу жінки у візуальній культурі у ХХ столітті.

Відповідно до зазначених хронологічних меж дослідження, аналіз матеріальної бази звертається до 1900-х років. Звертаючи увагу на титульні сторінки журналу та різні композиційні рішення, де жінки виступають головними героїнями, ми спостерігаємо динаміку рухів на ілюстраціях. Поряд з тим, вони оточені здебільшого елементами природи, зокрема рослинами, тваринами і стихіями, котрі, у свою чергу, допомагають підкреслити жіночу красу і тендітність. На мій погляд, це процес відбувається завдяки грі композиції, що нагадує театральну виставу, де кожній головна героїня зодягає на себе архетип молодої дівчини.

У 1910-х роках тематика зображень не була яскраво відмінної від попереднього десятиліття, адже композиція все далі продовжувала звертатися до читачів динамікою рухів. Однак, з іншої сторони, ми бачимо, що рухи стали більш сміливими і зображення набули наче іншого сенсу крізь призму візуальних криків.

Безумовно, театральна гра головної героїні все далі продовжується на обкладинці Harper's Bazaar, однак, ми можемо спостерігати не лише емоції радості та меланхолійного настрою. Подекуди, я сприймаю ілюстрації в оптиці страху, в інших випадках – це розуміння розгубленості або печалі. Втім, розглядаючи титульні сторінки, ми все одно продовжуємо інтерпретувати жіночу постать як тендітну дівчину у світлі різноманітних сцен.

Обкладинки 1920-х років, несуть відбиток стилістики ар-деко, мистецтва, яке у повній мірі розкрило риси театральності кожної ілюстрації. У другій частині своєї роботи я описувала його риси, відштовхуючись від інформації зі статей у бібліографії. Втім, під час власної інтерпретації вважаю за потрібне звернути увагу на роль, яку відіграло “декоративне мистецтво”. З історичної точки зору ми усвідомлюємо, що саме наприкінці цього десятиліття суспільство, зокрема й американське, розуміло який настрій несе війна. На мій погляд, елементи розкоші, театральність, контраст між кольорами і гра геометричних фігур допомогли читацькій аудиторії відволікти власну налякану свідомість. Своє твердження я вважаю доста вірним, позаяк сьогодні, під час споглядання цих обкладинок, я можу знайти ту жіночність та розкіш, якої може не хватати останнім часом. Саме у красі жінок можна знайти своєрідну еманацию світлого у тьмі війни.

Продовженням панування ар-деко слугувала низка сторінок 1930-х років, адже поряд із попереднім виступає поруч сюрреалізм. Істотним є те, що тандем цих напрямів дає волю для інтерпретації не просто крізь призму різних “поглядів” на ілюстрацію, а через оптику свідомості, яка грається з візуальними образами, що лише натякають на присутність жіночої постаті. Зокрема, на обкладинці березневого випуску 1938 я аналізую ілюстрацію, автором якої є художник Кассандр. Цікаво, що зображення жінки як такого немає, втім моя уява заходить далеко за межі намальованого ока. На додачу до цього, дивуюся, що наявність манекенів, що натякають на фігуру пісочного годинника і нафарбовані повіки говорять мені про заховану за фоном жінку. Лише одна думка про це змушує дивуватися, адже моя уява ховає головну героїню за фоном. Виходить, що він не такий вже і другорядний.

Останнє, що слід підкреслити під час прочитання обкладинки, це передача внутрішньої тривоги, яка читається завдяки контрастам і композиції фігур загалом.

Наступний період – 1940-ві роки – у другому розділі я спробувала підкреслити словами про те, що війна стала причиною не лише їх зміни соціальної ролі, але й композиції зображення на обкладинці. Для чого модному журналу демонструвати національну піднесеність?

Аналізуючи період 1940-х років у другому розділі я акцентувала на тому, що війна стала причиною не лише їх зміни соціальної ролі, але й композиції зображення на обкладинці. Для чого модному журналу демонструвати національну піднесеність? Відповідь на це питання я пропоную знайти у березневому випуску 1943 року. Розглядаючи цю обкладинку, спостерігач навіть не здогадується, що основним лейтмотивом є тріо трьох кольорів: червоного, білого і синього, котрий трапляється на більшості зображеннях 40-х років. Приміщення, форма, в котру зодягнена героїня, фон звертаються до моєї уяви із меседжем про важливість участі жінок у військовому часі. Звертаю увагу, що зображена персона вперше у 1940-х роках вийшла на вулицю, і фото, яке я спостерігаю говорить про зміну її ролі у тодішньому суспільстві. На моє власне припущення, подібна демонстрація дала поштовх для першого і наступних етапів феміністичного руху.

Наступний етап – 1950-ті роки я роздивлялася крізь призму меланхолійного настрою, адже не яскраві барви та використання білого тла, особливо наприкінці десятиліття вказують стриманість, тривогу.

Під час аналізу титульних сторінок цього періоду, я дійшла висновку про зв'язок їх композиції з історичними подіями у Штатах. Попереднім розділом було зазначено про першу хвилю фемінізму, яка розпочалася після Другої Світової війни. Тим самим, доходимо висновку про кардинальну зміну соціальної ролі жінки та її стилю: відкрита одежа, шорти і штани, сміливі жести, сигарети.

Заслугою застосування останніх нюансів є віддзеркалення феміністичного настрою, котрий почав поетапну боротьбу за гендерну рівність

та переосмислення соціальних ролей у суспільстві, яке попередніми подіями зазнало морального спотворення та переіначення. Порівнюючи фото 1950-х років із 1900-ми я помітила зміну настрою зображення, котрий утворився шляхом зображення постаті жінки: замість театралізованих штрихів я спостерігаю сміливий погляд і жести, які його супроводжують.

Звертаючись до обкладинок журналу Harper's Bazaar 1960-х років характерними є статичні зображення, біле тло, відсутність сцени і пастельні тони. Друга хвиля фемінізму, яка торкнулася цього десятиліття внесла відповідні корективи у зображення постаті жінки, адже все більше відкрита одежа, яскравий макіяж допомогли мені без дописів здогадатися про нову сторінку розмов серед читачів Harper's Bazaar – сексуальне життя.

Світлини, де зображуються жінки з напів оголеними частинами тіла або ж поруч із чоловіком, я розглядаю крізь призму акценту на переосмислення її ролі у соціумі та поведінки стосовно героїні. Безумовно, таким способом редактори журналу допомогли виступити персонажам фотографій журналу не лише у новій ролі, але й у новій оптиці соціального критерію щодо її вигляду і жестам.

Нарешті, наближаючись до фіналу інтерпретації, я перегортаю сторінку до 1970-х років, коли під час міжланкового періоду феміністичного руху фотографи знову звернулися до тендітності та розкриття жіночого потенціалу. Цього висновку я дійшла завдяки ілюстраціям, які я прикріпила у другому розділі. Однак, до характеристик, якими описала обкладинки, слід додати ще інтерпретацію цих фото.

З одного боку вдалося побачити посил жіночності та легкості жестів, споглядаючи як три наведені зразки, так й усі інші, втім, з іншої сторони, ідеалізована картинка жіночого обличчя створила для мене особисто якусь напругу. Іншими словами, відретушоване зображення і велика кількість тексту про рамки краси та їх дотримання справили враження початку нового періоду впливу на поведінку та вигляд жінки.

Якщо ми з вами повернемося назад кількома десятиліттями, то побачимо, що феміністичний рух переживав боротьбу за рівність у правах насамперед, за свободу самовираження. Завдяки власним зусиллям, жінки досягали результатів доволі швидко. Однак, з 1970-х років ми натрапляємо на нові правила, які знову збивають з пантелику кожну: вони змушують замислитися над важливістю виглядати згідно відповідних рамок, диктованим соціумом, а не розвивати любов до будь-якої себе.

Наступні десятиліття, зокрема 80-ті роки і 90-ті роки. Стосовно перших я не можу написати щось відмінне від періоду 70-х, адже продовження між ланкового періоду фемінізму, окрім розвитку сексуального життя і надалі продовжувалася вибудовуватися картинка ідеального жіночого тіла і поведінки.

Цікавіше почала висвітлюватися ситуація в останньому десятилітті – 1990-х роках, адже саме тоді почала розквітати третя хвиля фемінізму.

Останній етап мого дослідження сягає 1990-х років, кінця минулого століття. Незважаючи на плавні переміни у житті американського часопису, перехід від 80-х до 90-х здається найбільш виразним для читацької аудиторії журналу.

На противагу минулому періоду, цей проміжок характеризується наявністю неясних відтінків, здебільшого білих. Також під час аналізу вдалося помітити зміну характеру фото: поєднання динамічних і статичних, портретних та в повний зріст світлин робить мережу обкладинок більше цікавою для розгляду та прочитання.

Довге волосся, щонайсмівлівіші вбрання героїнь, зокрема відкриті купальні костюми та білизна говорять нам про нові меседжі до читацької аудиторії журналу. Під час власного “погляду” на обкладинки 1990-х я розумію, що побідних жестів раніше не доводилося зустрічати на титульних сторінках Harper's Bazaar. Візьму сміливість стверджувати, подекуди, здається, що жінки сповна опанували роль незалежних членів суспільства, втім я говорю лише про

аспект роботи і соціального життя. Якщо ми уважно придивимося до деталей кожної із обкладинок, то зрозуміємо, що окрім стандартів краси, на них висвітлюється худорляві тіла і дописи про поради стосовно праці над власним тілом.

На жаль, цю сторону історії американського часопису я оминати у своїй роботі не можу, адже у моїй інтерпретації призма, крізь яку відбувається творення змісту візуальних об'єктів, обкладинок, налічує як позитивні, так і негативні репрезентації жінок.

Насамкінець, слід додати, що прикладна частина дипломної роботи є останнім опрацьованим мною розділом. Саме тут читач цього тексту ознайомився з інтерпретаціями обкладинок і моїм співавторством. Оскільки основним фокусом було особисте тлумачення і декодування змісту, такий спосіб дослідження візуальних об'єктів допоміг у накладанні власних сенсів та погляду на зображення з позиції як дослідника, так і пересічного глядача, що шукає відповідь на особисті питання з приводу суспільної ролі, емансипації жінок та взаємодії їхнього образу зі світом.

ВИСНОВКИ

Дослідження репрезентації образу жінки у візуальній культурі ХХ століття відбувалося із застосуванням опису, аналізу та інтерпретації обкладинок журналу «Harper's Bazaar». Окрім формального аналізу композицій, була застосована феміністична оптика для інтерпретації зображень. Оскільки мета цієї роботи полягає у вивченні образу жінки впродовж століття крізь призму емансипації та змін соціальної ролі, вдалося простежити трансформації у деталях зовнішності, візуальних експериментах, до яких зверталися фотографи та ілюстратори, тенденціях моди та розкнутості рухів самого жіночого тіла.

Оскільки дослідження відбувалося на основі двох етапів – дослідження історії жіночого руху протягом ХХ століття та візуального аналізу, ілюстрація отриманих результатів поєднала у собі інтерпретаційні методи погляду на зображення із синтезом соціальних питань і феміністичної політики. Спостереження трансформації соціальної ролі жіноцтва здійснилося завдяки зверненню до авторського погляду на тогочасну реальність, яку він фіксував за допомогою техніки. За допомогою порівняння тенденцій моди, історичних подій, взаємодії системи соціуму із мистецтвом відбулося вивчення історії жінок крізь призму творення їхніх образів під впливом вищезгаданих чинників.

Фокус дослідження зосереджений на особистій інтерпретації. Базою для тлумачення фотографій та ілюстрацій слугували культурологічний, суспільний та психологічний впливи, котрі дозволили звернутися як до задумів фотографа, так і до символічних значень, закладених в об'єктах.

Питання, яке висвітлюється під час аналізу фотографій Harper's Bazaar, стосується емансипації жінок, а також соціальних статусів, що пронизують не тільки історію, але й мистецтво. Дане формулювання проблеми варте уваги і в контексті наступних десятиліть, зокрема ХХ століття, оскільки соціальні проблеми циклічно звертаються до редакторської політики журналу Harper's

Bazaar. Такий підхід у вивченні системи соціуму, зокрема його жіночої частки, дозволяє сформувати цілісну картину про суспільне життя крізь оптику візуального мистецтва.

Отже, дослідження теми «Репрезентація образу жінки у візуальній культурі XX століття на прикладі обкладинок журналу «Harper's Bazaar» на основі аналізу зображень та синтезу особистої інтерпретації з історичними даними дозволило простежити як змінювався образ жінки впродовж століття: вплив історичних подій на формування візуальних образів, зв'язок між феміністичним рухом та візуальної репрезентацію жінки у масовій культурі. Аналізуючи обкладинки журналу Harper's Bazaar, вдалося простежити символи, котрі, окрім зображених деталей об'єкта, утворюють зміст, що посиляється іншими сигналами невізуального характеру, котрим притаманний психологічний та соціальний вплив.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Gillian Rose , Visual methodologies: an introduction to researching with visual materials / Gillian Rose. – London: Sage Publications Ltd Language, 2016. – 456 с.
2. S Robert. Nelson and Richard Shiff, Critical terms for art history / S. Robert Nelson and Richard Shiff. – Chicago: University of Chicago Press, 1996. – 540 с.
3. Sturken M. Practices of Looking / M. Sturken, L. Cartwright. – New York: Oxford, 2009. – 477 с.
4. M. Sturken, L. Cartwright Practices of looking: an introduction to visual culture. Oxford University Press, USA, 2001. 396 с.
5. Laura Mulvey, 1989, Visual Pleasure and Narrative Cinema, P.14-26_Visual and other pleasures
6. H. David Paris, Capital of Modernity / Harvey David. – New York: Routledge, 2003. – 384 с.
7. Women and work in the 19th century [Електронний ресурс] // Striking Women. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <Search results - "Harper's Bazaar" - NYPL Digital Collections. NYPL Digital Collections. URL: https://digitalcollections.nypl.org/search/index?keywords=Harper's+Bazaar&sort=keyDate_st+desc (date of access: 08.05.2022).>
8. M. Susan Crucea,. " Changing Ideals of Womanhood During the Nineteenth-Century Woman Movement / M. Susan Crucea., 2005. – 187 с. " (2005). University Writing Program Faculty Publications. 187с
9. M. Gallagher Unequal opportunities The case of women and the media / Margaret Gallagher. – Vendôme: Presses Universitaires de France, 1981. – 207 с
10. N. Mika Changing Cultures Feminism, Youth and Consumerism / Nava Mika. – London: Sage Publications Ltd, 1992. – 256 с.

11. Wayne, Tiffany (2019). *Women's Rights in the United States: A comprehensive encyclopedia of issues, events and people*. Santa Barbara: ABC-CLIO, LLC. pp. 33–343. ISBN 9781610692151.
12. Congress of American Women (2015). "The Position of the American Woman Today". *Women's Rights in the United States: A Comprehensive Encyclopedia of Issues, Events, and People*. 3: 329–330 – via Ebook Central.
13. Gillis, Stacy; Howie, Gillian; Munford, Rebecca (2004). *Third Wave Feminism: A Critical Exploration*. Palgrave Macmillan. ISBN 978-1-4039-1821-5. OCLC 54454680.
14. Ларса Седсена. *Філософія моди. Прогресс-Традиція*, 2007.
15. Марі Арнтцен. *Код Моди. AD MARGINEM*, 2017. 162 с.
16. archive.org. Internet archive. URL: [https://archive.org/search.php?query=subject:"Harper's+Bazar"](https://archive.org/search.php?query=subject:).
17. Search results - "Harper's Bazaar" - NYPL Digital Collections. NYPL Digital Collections. URL: https://digitalcollections.nypl.org/search/index?keywords=Harper's+Bazaar&sort=keyDate_st+desc (date of access: 08.05.2022).
18. *Capturing Fashion: Derujinsky, Photographs by Gleb Derujinsky, Text by Andrea Derujinsky, Foreword by Eileen Ford Monograph*. – New York, 2016. – 220 с. – (Flammarion). – (978-2-08-020273-4).
19. Samira nasr's first issue as editor-in-chief of 'harper's bazaar' is here [Електронний ресурс] // Fashionista. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: < Search results - "Harper's Bazaar" - NYPL Digital Collections. NYPL Digital Collections. URL: https://digitalcollections.nypl.org/search/index?keywords=Harper's+Bazaar&sort=keyDate_st+desc (date of access: 08.05.2022).>
20. 50 Years of Harper's Bazaar [Електронний ресурс] // Harper's Bazaar. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: < Search results - "Harper's Bazaar" - NYPL Digital Collections. NYPL Digital Collections. URL:

https://digitalcollections.nypl.org/search/index?keywords=Harper's+Bazaar&sort=keyDate_st+desc (date of access: 08.05.2022).

21. Search results - "Harper's Bazaar" - NYPL Digital Collections. NYPL Digital Collections. URL: https://digitalcollections.nypl.org/search/index?keywords=Harper's+Bazaar&sort=keyDate_st+desc (date of access: 08.05.2022).

22. Surrealism | Tate. Tate. URL: <https://www.tate.org.uk/art/art-terms/s/surrealism> (date of access: 08.05.2022).

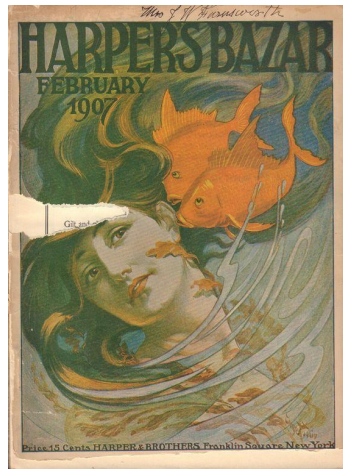
23. Surrealism | Definition, Painting, Artists, Artworks, & Facts. Encyclopedia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/art/Surrealism> (date of access: 08.05.2022).

24. Surrealism | Essay | The Metropolitan Museum of Art | Heilbrunn Timeline of Art History. The Met's Heilbrunn Timeline of Art History. URL: https://www.metmuseum.org/toah/hd/surr/hd_surr.htm (date of access: 08.05.2022).

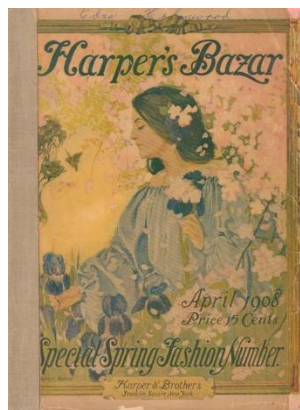
25. Contributors to Wikimedia projects. Art Deco - Wikipedia. Wikipedia, the free encyclopedia. URL: https://en.m.wikipedia.org/wiki/Art_Deco (date of access: 09.06.2022).

ДОДАТКИ (ІЛЮСТРАЦІЇ)

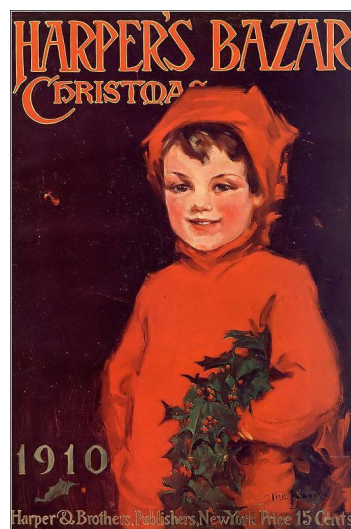
1. Обкладинка Harper's Bazaar, лютий 1907. Автор ілюстрації: Аліса Мейнелл

2. Обкладинка Harper's Bazaar, квітень 1908. Автор ілюстрації: Патрік Нельсон

3. Обкладинка Harper's Bazaar, грудень 1910. Автор ілюстрації: Патрік Нельсон

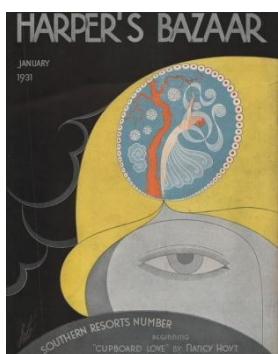
4. Обкладинка Harper's Bazaar, вересень 1917. Автор ілюстрації: Ерте

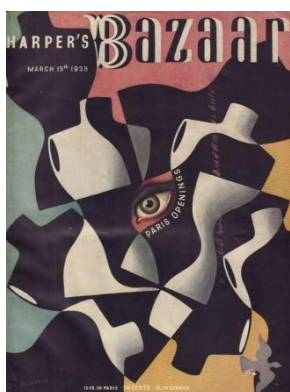
5. Обкладинка Harper's Bazaar, серпень 1928. Автор ілюстрації: Ерте

6. Обкладинка Harper's Bazaar, січень 1931. Автор ілюстрації: Ерте

7. Обкладинка Harper's Bazaar, березень 1938. Автор ілюстрації: Кассандр

8. Обкладинка Harper's Bazaar, березень 1943. Модель: акторка театру Lauren

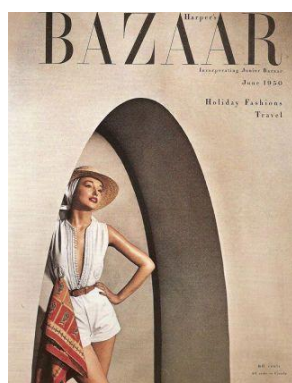

Basall. Авторка фото: Louise Dahl-Wolfe

9. Обкладинка Harper's Bazaar. Модель: Сьюзі Паркер Автор фото Річард Аведон Рік 1956 серпень

10.Модель: Ліз Прингл Автор фото Луїза Даль-Вольф Рік 1950 червень

11.Модель: Айза Стоппі, Уоррен Бітті Автор фото Луї Форер Рік 1968 лютий

12. Модель: Celia Hammond Автор фото Мелвін Сокольський Рік 1964

грудень

13. Обкладинка Harper's Bazaar, травень 1968, модель: Cathee Dahmen. Автор

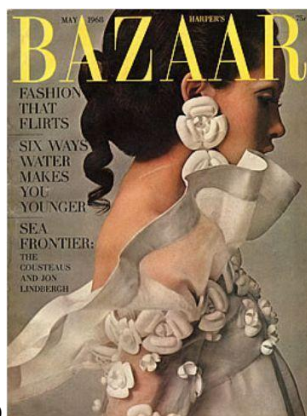

фото НілБар

14. Обкладинка Harper's Bazaar, січень 1974, модель: Anna Hitchcock. Автор

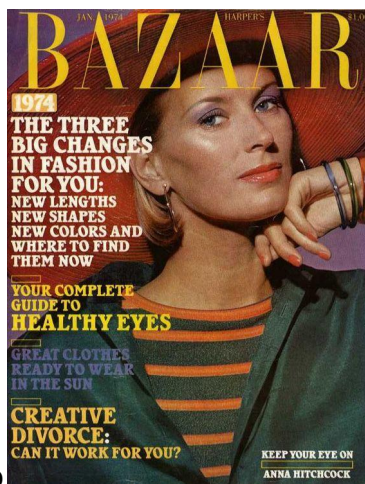

фото Ніл Барр

15. Обкладинка Harper's Bazaar, вересень 1979, модель: акторка Rene Russo.

Автор фото Франческо Скавулло

16. Обкладинка Harper's Bazaar, березень 1976 рік. Модель: Барбара Мінті

Автор фото Ріко Пульман

17.Обкладинка Harper's Bazaar, грудень рік 1983 Модель: американська

модель Christie Brinkley. Франческо Скавулло

18.Обкладинка Harper's Bazaar, березень рік 1986 Модель: Карол Альт Автор

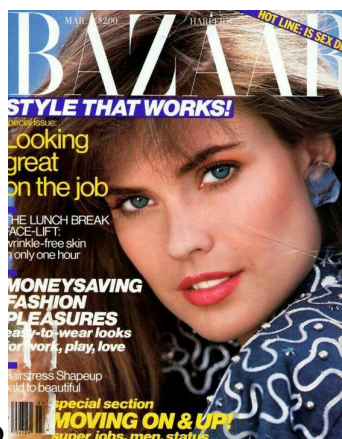
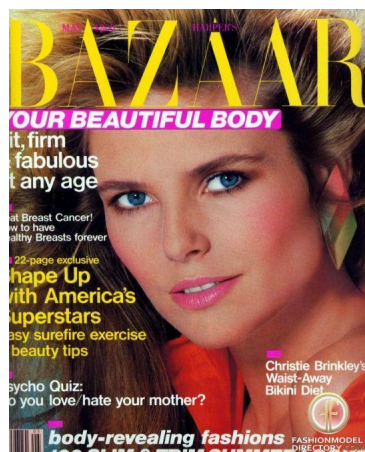

фото Марко Главіано

19.Обкладинка Harper's Bazaar, травень рік 1984. Модель: американська

модель Christie Brinkley. автор фото Урсула Андресс

20.Обкладинка Harper's Bazaar, листопад 1997. Модель: принцеса Діана.

Автор фото: Патрік Демаршельє (Patrick Demarchelier).

